

TÉTI TAKARÉKSZÖVETKEZET

Kockázatkezeléssel és tőke-megfeleléssel kapcsolatos
információk nyilvánosságra hozatala

2013. év

A Téli Takarékszövetkezet A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 137/A § és A hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.4.) Korm. Rendeletben előírtak szerint a következőkben részletezett lényeges információkat hozza nyilvánosságra.

A Takarékszövetkezet a külön jogszabály szerinti nyilvánosságra hozatal követelményének teljesítése során nem köteles nyilvánosságra hozni:

a nem lényeges információt és

védett, vagy bizalmas információt.

KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEK, MÓDSZEREK

Kockázati stratégia

A Takarékszövetkezet kockázati stratégiája a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát, mely az alábbi témakörökre terjed ki:

- Kockázatvállalási politika
- Kockázati étvág, kockázatvállalási hajlandóság
- Kockázati szerkezet
- Kockázatkezelés szervezete

Kockázatvállalási politika

A kockázatvállalási politika tartalmazza a takarékszövetkezet vezetése által elfogadott kockázatvállalási és kockázatkezelési elveket, és mindazokat a szabályokat, kockázatkezelési célokat, amelyek egységes alkalmazását az egész intézményen belül elvárja.

A kockázatvállalási politika egyrészt magában foglalja az integrációs szinten elfogadott kockázatkezelési alapelveket, másrészt tartalmazza a vezetés által meghirdetett specifikus elveket és célokat. A kockázatvállalási politika az egyes meghatározó kockázatokra külön-külön is tartalmaz alapelveket.

A kockázatkezelési alapelvek közül a legfontosabbak:

- Biztonságos működés elve

A Téli Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy ez által ne veszélyeztesse a biztonságos működést. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett.

- Összeférhetetlenség elve

A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat, összeférhetetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatok hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek.

- Együttműködés elve

A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében.

A Takarékszövetkezet kockázatokat csak a belső szabályokban meghatározott mértékig és keretek között vállal.

- Lényeges kockázatok kezelésének elve

A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz, és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít.

- Költség-haszon elve

A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával.

A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.

- A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet is.

- Tiltott tevékenységek elve

A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet számára veszteséget okozott.

- A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:

1. Kockázati kitettségek és a kitettségeket mérséklő tényezők azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
2. Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
3. Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
4. Kockázatok alakulásának figyelése
5. Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések

A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelyről várható, hogy a fizetőképességi mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

Kockázatkezelési célok

Általános kockázatkezelési célok

1. A Takarékszövetkezet, mint kisintézmény a belső tőke megfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg.
2. Kockázatkezelési és kockázati kontroll folyamatait, rendszereit a Takarékszövetkezet olyan irányban törekszik fejleszteni, hogy azok felépítése, alapelvei ne ütközzenek a fejlettebb módszerekkel szemben támasztott szabályozási követelményeknek.
3. A Takarékszövetkezet elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és/vagy a sztetenderdizált termék kínálat előnyét jelentenek a kockázatok megítélésénél.
4. A Takarékszövetkezet lényeges kockázatainak alakulását folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és a limittel kezelt kockázatok esetében magasabb limitterhelésnél jelzést küld a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott személyeknek és üzleti területeknek, annak érdekében, hogy biztosítsák a limitek betartását.
5. A Takarékszövetkezet a lényeges kockázataira vonatkozóan negyedévente jelentést készít az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.
6. A Takarékszövetkezet az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak szóló kockázati jelentéseit úgy alakítja ki, hogy azok tartalmazzák az MNB-nek küldött kockázati jelentések fő adatait, tükrözzék a felügyeleti adatszolgáltatás struktúráját.
7. A szervezet kockázat-tudatosságának erősítése.
8. A Takarékszövetkezet törekszik a kockázati árazás kialakítására és alkalmazására.
9. A Takarékszövetkezet törekszik a hozam-vezérelt kockázati politika megvalósítására.

Hitelkockázat kezelési célok

- Az adósminősítési rendszer folyamatos továbbfejlesztése, az új tőke megfelelési szabályozásnak jobban megfelelő minősítési rendszerek elfogadása.

A fedezetértékelési szabályzat felülvizsgálata és olyan átalakítása, hogy az megfeleljen az új tőke megfelelési szabályozásban foglalt követelményeknek és lehetővé tegye belső célokra a fejlettebb módszerek (pl. átfogó módszer) alkalmazását.

- Fedezetek értékének és fő jellemzőinek kellő gyakorisággal történő felülvizsgálata, a felülvizsgálati eredmények megfelelő nyilvántartása.
- Az integrációs szintű lakossági és vállalkozói termékek közös rendszerének fejlesztése, illetve tovább fejlesztése
- A hitelmonitoring rendszer fejlesztése, a problémás ügyek minél korábban történő felismerése
- A problémás hitelek részarányának csökkentése.
- A work-out ügyletek kiemelt kezelése.

Partnerkockázat kezelési célok

A Takarékszövetkezet a stratégiai tervben kijelölt időtávon nem kíván a Pkr. szerinti partnerkockázatot jelentő ügyleteket kötni.

Devizaárfolyam kockázatkezelési célok

A Takarékszövetkezet a valutával, devizával kapcsolatos tevékenysége során és a deviza- vagy valutaárfolyamhoz kötött forint szerződéseinek tekintetében devizaárfolyam kockázatát úgy kezeli, hogy a deviza nyitott pozícióból lehetőleg ne származzon Kkr. szerint tőkekövetelménye. A működés közben keletkező nyitott pozíciók teljeskörű számbavétele és mihamarabbi zárása a cél. A deviza nyitott pozíció tőke szükséglete 2013. évben nem haladta meg a takarékszövetkezet szabályozása szerinti mértéket. Év végén nem volt nyitott pozíció.

Kamatkockázat kezelési célok

A fő cél, hogy ne keletkezzen olyan helyzet, hogy a Felügyeletnek a kamatpozíció mértéke miatt a Hpt. 152/A §-a alapján intézkedéseket kelljen fogantatnia.(stressz-teszt).

Működési kockázat kezelési célok

- működési kockázati veszteség-események gyűjtése, elemzése
- működési kockázati és kitettségi mutatók monitoringja
- működési kockázatok mérséklése hatékonyabb folyamatszabályozással
- fokozott figyelem a csalási kockázat elleni védekezésre
- összetett, bonyolult ügyleteknél kellő tapasztalattal rendelkező szakértők bevonása

Koncentrációs kockázatkezelési célok

- A túlzott koncentrációk csökkentése, koncentrációs limitrendszerek kialakítása, illetve tovább fejlesztése

A koncentrációs kockázati jelentések kialakítása, és rendszeres jelentések elkészítése

Likviditás kockázatkezelési célok

- A lejáratú összhang javítása
- Az éven túli aktív ügyletek, ügyletcsoporthoz esetében 25 év maximális futamidő meghatározása
- Túlzott betéti koncentráció elkerülése

Kockázati étvágó, kockázatvállalási hajlandóság

A Takarékszövetkezet kockázati étvágó, kockázatvállalási hajlandósága megmutatja, hogy:

- milyen típusú kockázatokat, milyen mértékben vállal fel,
- mely kockázatokat tart elfogadhatónak és melyeket nem,
- milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokat.

A takarékszövetkezet a kockázatvállalási hajlandóságot három évre, a kockázati stratégia időhorizontjára határozza meg, és rendszeresen, évente felülvizsgálja.

A Takarékszövetkezet kockázati étvágóját a következő 3 éves időszakban az alábbi pénzügyi célkitűzések befolyásolják:

- a saját tőkére vetített átlagos éves adózott eredmény 4-7 %

A Takarékszövetkezet kockázati étvágát, kockázatvállalási hajlandóságát a Takarékszövetkezet számára lényeges kockázatokat illetően az alábbi táblázat mutatja:

Kockázat típusa	Kockázati étvág, kockázatvállalási hajlandóság	Indoklás
Hitelezési kockázat - ügyfélkockázat	Közepes	Több kockázat vállalása a pénzügyi céloknak megfelelő jövedelmezőség mellett.
Hitelezési kockázat - partnerkockázat	Alacsony	Partnerkockázatot hordozó ügyletek alapvetően az MTB-vel, az integráció központi bankjával. Mértéke nem jelentős
Hitelezési kockázat - elszámolási kockázat	Alacsony	A Takarékszövetkezet elszámolásait az MTB-n keresztül bonyolítja.
Hitelezési kockázat - koncentrációs kockázat	Nagy	A Takarékszövetkezet méretei, ügyfélköre miatt az egy ügyféllel / ügyfél-csoporttal szembeni kitettségekre a jogszabályi limitekhez közeli értéket alkalmaz.
Devizaárfolyam kockázat	Alacsony	Fedezett devizapozíciók vállalása, minimális mértékű nyitott pozíciók
Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat	Közepes	Betétgyűjtés és hitelek kihelyezése alapvetően változó kamatozás mellett, fix kamatozású eszközök főként a likviditási céllal tartott értékpapírok között.
MTKódási kockázat	Alacsony	MTKódási kockázat tapasztalati mértéke alacsony. Alacsony kockázattűrés.
Likviditási kockázat	Mérsékelt	Hitel /betét arány 40%-os, a lejárat transzformációból adódó kockázatot pedig, az integrációhoz tartozás mérsékeli.
Stratégia kockázat	Közepes	Gyorsan változó gazdasági döntések kiszámíthatatlansága növeli a döntések kockázatát. Évente meghatározott tartalékképzés csökkenti a hatásait.

Kockázati szerkezet

A kockázati szerkezetben kerül bemutatásra, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg a kockázati profilban, és ezt hogyan kezeli a Takarékszövetkezet. Belsőleg azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, és szükséges-e utánuk pótlólagos tűrke képzése. A kockázati szerkezetet a Takarékszövetkezet a tárgyévra és a stratégiai tervével azonos időszakokra is kidolgozza.

A szabályozási tűrkekövetelmény méréséhez alkalmazott, a szabályozás szerint választott módszerek:

- Hitelezési kockázat - sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklés - pénzügyi biztosítékoknál: egyszeri módszer, garanciák, készfizetési kezessége esetében sztenderd módszer
- Partnerkockázati kitettségek: eredeti kockázat módszere
- Devizaárfolyam kockázat - sztenderd módszer
- MTKódási kockázat - alapmutató módszer

Annak érdekében, hogy a Takarékszövetkezet kockázati étvágája a Takarékszövetkezet által meghatározott kockázati szintek között maradjon, a számszerűsíthető kockázatok esetében limitek kerülnek meghatározásra az alábbi területeken

- vállalkozói szegmensbe tartozó kitettségek
- nagykockázatvállalásra, a vállalkozások - a jogszabályokban elřrt korlátozások figyelembe vételével és a koncentrációs kockázatokra vonatkozó belsř szabályozásban elřrtak szerint
- ügyfelek/partnerek portfólió szintř koncentrációja a 20 legnagyobb adósnál lévř kitettségekre és a Hpt. szerinti össznagykockázati kitettségre
- meghatározott ágazatokkal szembeni kitettségekre
- devizaárfolyam kockázat, belsř szabályozásban elřrtak szerint a devizanemenkénti nyitott pozíciókra
- nem-kereskedési könyvi kamatkockázatra
- likviditási kockázat a likvid eszközök minimális szintjére
- egyes termékcsoportok - a belsř szabályozásban meghatározottak szerint

Kockázatkezelési szervezet

A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési rendszerét úgy alakította ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitřzések megvalósítását.

A takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos információinak összefogását az elnök-ügyvezetř látja el.

A takarékszövetkezet tagja az egyetemleges kockázati közösségnek, ezért Kockázati Stratégiáját a Takarékbank Zrt készítette el, melyet a helyi sajátosságoknak megfelelıen implementált.

Kockázatkezelési feladatokat a takarékszövetkezet méretének, tevékenységének összetettségének megfelelı igény szerint egy fı látja el.

A szavatoló třke, a belsř třkekövetelmény számítás, stressz tesztek, MNB jelentések biztosítása, likviditási kockázat kezelése, deviza nyitott pozíció menedzselése, kereskedési könyv vezetésének megszervezése a fıkönyvelř-ügyvezetř feladata.

A monitoring és Workout feladatok ellátása két munkatárs feladata.

Az egységek helyi mřködési kockázatainak csökkentése a kirendeltség vezetřk feladata.

Kockázatok elřzetes kiszřrésében alapvetřen az illetékes döntési szinteken lévř személyek is részt vesznek.

A passzív üzletág vezetřegyben a fogyasztóvédelmi kapcsolattartó is.

A kockázatkezelés folyamata

Az Igazgatóság hatáskörébe tartozik:

- a limitek évenkénti felülvizsgálata, valamint a kockázatkezeléssel kapcsolatos jelentések elfogadása.
- a kockázatok jellegének számbavétele, a kockázatok meghatározása, melynek alapját az Integráció által készített közös módszertan jelenti.

A kockázatok mérése, a mérési módszerek valamint a stressz tesztek kialakítása és elvégzése az Integráció által kidolgozott és felállított limitrendszer és mérési módszertan szerint történik.

Vezetř feladat keretében valósul meg a kockázatok és kockázati pozíciók nyomon követése.

Valamennyi kockázat esetében felelřs munkakörök szerint felosztásra került a kockázati monitoring és jelentés feladatkör.

Az Igazgatóság részére rendszeresen kockázati jelentés és elemzés készül.

Javadalmazási politika

Takarékszövetkezet Igazgatósága a Hpt. 69/B-69/E §-ban foglaltak alapján, valamint a PSZÁF 1/2010. sz. ajánlásának figyelembe vételével alkotta meg Javadalmazási Politikáját, melyet a 3/2011. (VII.04.) sz. PSZÁF elnökének ajánlása, és a 131/2011. (VII.18.) korm. rendeletben foglaltak szerint módosított.

A takarékszövetkezet alapvető célja, olyan javadalmazási politika kialakítása és működtetése, mely összhangban van a Takarékszövetkezet üzleti stratégiájával, célkitűzéseivel, kockázattűrő képességével, értékeivel és hosszú távú érdekeivel. A javadalmazási politikán keresztül érvényre juthatnak a dolgozók személyes céljai és a takarékszövetkezet hosszú távú tervei.

A javadalmazási politika tartalmazza:

- az intézmény által alkalmazott javadalmazási elveket
- a javadalmazási politika személyi hatályát
- a javadalmazási politika végrehajtása során alkalmazott juttatási formákat,
- a teljesítményértékelési módszereket,
- az alaphér és teljesítményjavadalmazás arányának meghatározását,
- a javadalmazás kifizetésére alkalmazandó szabályokat,
- a javadalmazási politika közzétételének módját.

A Javadalmazási Politikát az Igazgatóság operatív irányítását el nem látó tagjai készítették el és terjesztették az Igazgatóság elé.

A Javadalmazási Politikát az Igazgatóság fogadta el, az FB pedig felel a végrehajtásért. A belső ellenőrzés évente egyszer felülvizsgálatot tart, melyről beszámol az FB-nek.

A Javadalmazási Politika személyi hatálya:

Általános személyi hatály

A Javadalmazási Politika az Takarékszövetkezet minden munkaviszonyban álló munkavállalójára kiterjed.

Kiemelt személyi kör

A speciális személyi hatály az arányosság figyelembe vétele mellett a Kormányrendelet 4. § a) pontjában meghatározottak szerint a Takarékszövetkezet alábbiakban felsorolt munkavállalóira terjed ki:

- a Takarékszövetkezetet vezető első számú vezetőjeként az elnök-ügyvezető
- a Takarékszövetkezet szervezeti egységének vezetését ellátó igazgatósági tagként (belső igazgatósági tag) a számviteli és aktív üzletági ügyvezető
- kockázatkezelő

Kockázatvállalásra lényeges hatást gyakorló személyek köre

- Hitelezési igazgató
- Passzív ágazat vezető
- Követeléskezelő

Ellenőrzési funkciót ellátó munkavállalók

A Takarékszövetkezet ellenőrzési feladatokat végző munkavállalója javadalmazása független az általa felügyelt szervezeti egységek teljesítményétől, az a feladatköréhez kapcsolódó célkitűzések elérésén alapul.

Tisztségviselői kör

Az Igazgatóság kiemelt személyi körbe nem tartozó tagjai, valamint a Felügyelő Bizottság tagjai.

A Takarékszövetkezet a munkavállalók részére rögzített javadalmazást és teljesítményjavadalmazást biztosít.

A rögzített javadalmazás elemei

- személyi alapbér
- választható béren kívüli juttatások
- gépjármű használat
- mobiltelefon használat
- kedvezményes dolgozói hitel
- oktatás, képzés

A teljesítmény növelése érdekében az általános hatály alá tartozó munkavállalók részére a javadalmazás összege az éves bér 30%-a.

A kiemelt körbe tartozó munkavállalók részére teljesítmény javadalmazásként az adott év üzletpolitikai és gazdasági célkitűzések eredményes megvalósítására prémium került meghatározásra, melynek mértéke maximum az éves bér 50%-a lehet.

Adatok ezer Ft-ban

összesített adatok 2013.évi üzleti egységek javadalmazása	
Vezetők	36 919
Aktív szakterület	27 067
Kockázati és ellenőrzési egység	8 183
Passzív szakterület	3 149
összesen:	75 318

állandó javadalmazás	59 005
nem állandó (egyéni ért.alapján)	4 253
teljesítmény javadalmazás	12 060
összesen:	75 318

A prémium feltételek területei:

- a nem teljesítő hitelek részarányának változása,
- a tőkekövetelmény elérésnek való megfelelés mértéke,
- a likviditási kockázatokat mérő mutatószámok változása
- az elért adózás előtti eredmény

A teljesítménymutató helyességét könyvvizsgálói minősítéssel rendelkező független szakértő is hitelesíti.

A prémium feltétel megállapításához figyelembe veendő mutatók kiszámításához használt adatokhoz alapesetben legalább három év teljesítménymutatóit kell figyelembe venni.

A Hpt. 69/C. § (5) bekezdése szerint az ügyvezetők prémiumának negyven százalékát halasztottan három év alatt - kell kifizetni.

A teljesítmény javadalmazás kifizetése készpénzben történik.

Az Igazgatóság kiemelt személyi körbe nem tartozó tagjai és a Felügyelő Bizottság tagjai, mint tisztségviselők részére csak bérjellegű tiszteletdíj kerül meghatározásra.

A tiszteletdíj mértékét a Felügyelő Bizottság javaslata alapján a Takarékszövetkezet küldöttgyűlése állapítja meg.

A Téli Takarékszövetkezet tőkeemegfelelése

Szavatoló tőkével kapcsolatos információk

A Takarékszövetkezet szavatoló tőkéjének összetevőit a következő táblázat mutatja be:

Adatok ezer Ft-ban

Tőke elemek	2013.12.31
Alapvető tőkeként elismert tőkeelemek	75 774
Jegyzett tőke	65 550
Tőketartalék	10 224
Alapvető tőkeként elismert tartalékok	1 094 718
Lekötött tartalék	351
Általános tartalék	117 080
Eredménytartalék	938 022
Mérleg szerinti pozitív eredmény (könyvvizsgáló által hit.)	39 265
Általános kockázati céltartalék	0
Egyéb levonások az alapvető tőkéből	-9 781
ALAPVETŐ TŐKE	1 160 711
JÁRULÉKOS TŐKE	0
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ , LEVONÁSOK UTÁNI ÖSSZES ALAPVETŐ ÉS JÁRULÉKOS TŐKE	1 160 711

A takarékszövetkezet tőkeemegfelelése

A Takarékszövetkezet belső tőkeemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek:

A belső tőkeemegfelelés értékelés folyamat mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magában foglalja, melyekkel a Takarékszövetkezet biztosítja, hogy

- az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje;
- meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítja, hogy a lényeges kockázatokhoz megfelelő tőkefedezet álljon rendelkezésre
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtet, és azt folyamatosan fejleszti.

A Takarékszövetkezet a vonatkozó jogszabályokban szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát, mert:

- nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz
- termékeit és szolgáltatásait Magyarországon nyújtja, nem végez határon átnyúló szolgáltatást
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik,
- a Hpt. 76. § (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati stratégia meghatározása
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések
3. Tőketervezés: a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

A belső tőkeszámítás elemei:

- kockázattípusonként a szükséges tőke meghatározása,
- a számszerűsített kockázatok összesítése az építőkocka elv alapján
- tőkepuffer és stressz puffer számszerűsítése.

A belső tőkeszámítás során a következő kockázattípusokat értékeljük és határozzuk meg a tőkeszükségletet

- Hitelezési kockázat
- Piaci-devizaárfolyam kockázat
- Működési kockázat
- Likviditási kockázat (limittúllépés esetén)
- Koncentrációs kockázat (limittúllépés esetén)
- Nem kereskedési könyvi kamatkockázat (ha a súlyozott pozíció aránya a szavatoló tőkéhez viszonyítva túllépi a 20 %-t)

A belső tőkeszükséglet számításának második lépésében a takarékszövetkezet a következő stressz teszteket készíti el:

1. Hitelkockázati stressz teszt
2. Koncentrációs kockázat stressz teszt
3. Devizaárfolyam stressz teszt
4. Kamatkockázat stressz teszt
5. Likviditási stressz teszt

Tőkemegfelelés

A rendelkezésre álló szavatoló tőke és a kockázatok fedezéséhez szükséges tőke különbsége.

A szabályozási tőkekövetelmény (I. pillér) méréséhez alkalmazott, a szabályozás szerint választott módszerek:

- Hitelezési kockázat ñ sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklés ñ pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer, garanciák, készfizetés kezelése esetében sztenderd módszer
- Partnerkockázati kitettségek: eredeti kockázat módszere
- Devizaárfolyam kockázat ñ sztenderd módszer
- Működési kockázat ñ alapmutató módszer

Kockázatok tőkekövetelménye, tőkemegfelelés 2013.12.31.

Adatok ezer Ft-ban

Kockázatok tőkésüksége összesen I. pillér	315 722
ebből: hitelezési	208 855
pozíció-,devizaárfolyam és árukockázat	13 467
működési (alapmutató módszer)	93 400
Tőkepuffer értéke	63 144
Összes tőkésükséglet a 2.pillér alatt tőkepufferrel	378 866
Tőkemegfelelési mutató a 1.pillér alatt	29,41%
Tőkemegfelelési mutató a 2.pillér alatt	24,49%

Kitettségi osztályok szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye

A kockázattal súlyozott kitettség érték a szavatoló tőkéből le nem vont kitettség - a külön jogszabályban meghatározott - kockázati súllyal szorzott értéke.

A sztenderd módszer alkalmazása esetén a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásakor minden kitettséget be kell sorolni a következő kitettségi osztályok valamelyikébe:

- központi kormányval vagy központi bankkal szembeni kitettség,
- regionális kormányval vagy helyi önkormányzattal szembeni kitettség,
- multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettség,
- hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettség,
- vállalkozással szembeni kitettség,
- lakossággal szembeni kitettség,
- ingatlannal fedezett kitettség,
- késedelmes tétel,
- egyéb tétel.

A kitettségek besorolásánál a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló 196/2007. Korm. Rendeletben meghatározott kockázati súlyt kell rendelni.

A kitettség sztenderd módszer szerint számított értéke:

- eszköz esetén a könyv szerinti érték
- kitettségnek minősülő mérlegen kívüli kötelezettségvállalás esetén a nyilvántartás szerinti érték egyedileg képzett kockázati céltartalékkal csökkentett összegének a külön jogszabályban meghatározott ügyletkockázati súllyal számított értéke.

Kitettségi osztályok szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye:

Adatok ezer Ft-ban

	Kitettségek		Kockázattal súlyozott kitett.érték	Tőkekövetelmény
	Mérlegtétel	Mérlegen kívül		
Központi kormányok és központi bankok	4 054 300	0	0	0
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	0	4 000	400	32
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	3 305 035	0	89 983	7 199
Vállalkozások	844 661	101 849	771 213	61 697
Lakosság	636 709	119 164	454 226	36 338
Ingatlannal fedezett követelések	2 383 286	38 349	1 003 304	80 264
Késedelmes tételek	364 203	0	35 891	2 871
Egyéb tételek	418 776	0	255 680	20 454
Összesen	12 006 970	263 362	2 610 697	208 855

Kitettségi osztályok szerinti kockázati kategóriákra vonatkozó adatok

Adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Hitelkockázat mérséklés figyelembe vétele előtti összes kitettség érték		Hitelkockázat mérséklés figyelembe vétele utáni összes kitettség érték	Szavatoló tőkeből levont kitettség érték
	Bruttó	Nettó		
Központi kormányok és központi bankok	4 054 300	4 054 300	4 667 733	
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	4 000	4 000	4 000	
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	3 305 035	3 305 035	2 860 958	
Vállalkozások	946 510	921 316	835 286	
Lakosság	755 873	742 064	675 811	
Ingatlannal fedezett követelések	2 421 635	2 390 777	2 373 704	
Késedelmes tételek	364 203	38 608	38 608	
Egyéb tételek	418 776	418 776	418 776	
Összesen	12 270 332	11 874 876	11 874 876	

Hitelezési és felhígulási kockázat

Késedelmesnek minősített tételek belső szabályzatban való megállapítása

Az ügyfélnek a Takarékszövetkezettel szembeni kilencven napon vagy három hónapon keresztül folyamatosan fennálló olyan késedelmes fizetési kötelezettsége minősül lényegesnek, amelynek összege meghaladja

a) lakossággal szembeni kitettség esetén

1. a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összeg havi minimálbért, vagy
2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát vagy az egy havi törlesztő részletet, és

b) az a) pontban meghatározott kitettségi osztályba tartozó kitettségen kívül bármely más kitettségi osztályba tartozó kitettség esetén

1. a kétszázötvenezer forintot, vagy
2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát.

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, lakóingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett eredetileg 35%-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értékével csökkentett részéhez

í 50%-os kockázati súly alkalmazható, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltart. képzése előtti bruttó értékének 20%-a,

í egyébként 100%-os kockázati súlyt kell rendelni.

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, és lakóingatlanok nem minősülő ingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett, eredetileg 50%-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztéssel és céltartalékkal csökkentett értékéhez 100%-os kockázati súlyt kell rendelni.

A késedelmes tétel fedezettel ellátott részének meghatározása esetében elismert hitelezési kockázat-mérséklés tétel vehető figyelembe.

Ha a késedelmes tétel nem elismert, de a Felügyelet által a hitelkockázat-mérséklésre vonatkozóan meghatározottak szerint megfelelőnek tekintett, hitelkockázat-mérséklés tétellel teljesen fedezett, valamint az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább az értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéknek a 15%-a, akkor 100%-os kockázati súlyt kell alkalmazni.

Hitelminőség-romlás mérése

A hitelezési kockázat esetében a stressz teszt vizsgálat arra irányul, hogy egy éves időhorizonton a hitelportfolió minősége egy nagymértékű válság esetén miképp változik, és ennek következtében

- hogyan nő az értékvesztés és céltartalék-képzés, és
- hogyan emelkedik a késedelmes követelések mögötti tőkeszükséglet.

A stressz teszt által mért tőkeszükségletet a két tényező eredményének összege adja.

A hitelezési kockázat számításokat a Felügyeletnek a tőke megfelelési követelményekre vonatkozó adatszolgáltatási táblázatai alapján kell számítani több lépésben. A stressz tesztben szerepeltetni kell minden olyan kitettségi osztályt, amelyben a Takarékszövetkezet nettó összkitettsége meghaladja az 5 %-ot.

A számításra vonatkozó általános szabályok

Mérlegen kívüli tételek lehívása

A mérlegen kívüli kötelezettségvállalások összegét csökkenteni kell, és a mérlegen belüliekét ugyanezzel az összeggel meg kell növelni, feltételezve a megnyitott hitelkeretek lehívását, illetve garanciák beváltását.

Ingtalan fedezetek romlása

Az ingatlannal fedezett kitettségek közül a fedezetek elfogadhatóságának romlása miatt át kell sorolni az ingatlannal fedezett kitettségek munkalapján belül a fedezetlen állományba a lakossági, illetve vállalkozói kitettségek közé, attól függően, hogy a kitettség fedezet nélkül melyik kitettségi osztályba tartozna.

Késedelmes tételek növekedése

A vállalkozói, a lakossági, az ingatlannal fedezett kitettségi osztályba lévő tételek, valamint az önkormányzati és a 100%-os közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek külön-külön 2 %-át át kell sorolni a késedelmes tételek közé.

Késedelmes tételek közé átsorolt állományok - értékvesztés hányadok - kockázati súlyozás

Az átsorolt ingatlannal fedezett kitettségeknél meg kell határozni az átsorolt tételek értékvesztés hányadát 20%-nál nagyobb értékvesztést feltételezve

- 50%-os súlyozást rendelve a lakóingatlannal fedezett kitettség részekhez
- 100%-os súlyozást rendelve az egyéb ingatlannal fedezett kitettségekhez

Az átsorolt állományokból a feltételezett értékvesztés hányad alapján meg kell határozni a 100%-os és a 150%-os kockázati súlyozás alá eső állományokat az alábbi tételeknél

- önkormányzatokkal szembeni kitettségek közül átsorolt tételek
- közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek közül átsorolt tételek
- vállalkozói kitettségek közül átsorolt tételek
- lakossági kitettségek közül átsorolt tételek

Az értékvesztés elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szóló megközelítések és módszerek

A követelések esetében a Takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és a várható megtérülés összege között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

A Takarékszövetkezet a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére céltartalékot képez.

Az értékvesztés mértékének meghatározásánál a követelés, befektetés, átvett eszköz várható megtérülését kell figyelembe venni.

Kintlévőségek minősítése

A takarékszövetkezet a kintlévőségek minősítését az alábbi általános szabályok szerint végzi:

- Az eszközök minősítése alapján az értékvesztések elszámolása, a céltartalék képzés és az értékvesztés visszairása, a céltartalék felszabadítása a kintlévőségek esetében havonta, a vagyoni érdekeltségek és az átvett eszközök esetében negyedévente történik.
- A kisösszegű kintlévőségek (2012. évi auditált szavatoló tőke 1 %, alatti) minősítési besorolása csoportos egyszerűsített értékelési eljárással történik.
- A csoportos egyszerűsített minősítési eljárás alá tartozó tételek esetén a minősítési kategóriába történő besorolás alapja a törlesztési késedelem mértéke.

- A fenti összeghatárt meghaladó követelések, a hitelintézetnél elhelyezett bankközi betétek, vagyoni érdekeltségek, értékpapírok, valamint a három évet meghaladó késedelmes követelések egyedileg kerülnek minősítésre.
- Az egyedi minősítési tételek minősítési kategóriájának megállapításakor minden esetben azt vizsgáljuk, hogy az adott tétellel kapcsolatosan milyen mértékű lehet a várható, jövőbeni veszteség, a figyelembe véve a behajtással kapcsolatos költségeket, a fedezetek érvényesítésének költségeit is. Ezt követően a valószínűsíthető veszteségből levonásra kerül az adott tételhez kapcsolódó fedezet értéke, figyelemmel a fedezetek becsült, mobilizálhatósági értékére. A valószínűsíthető veszteségnek, a tétel fennálló teljes értékéhez viszonyított mértéke alapján határozzuk meg a tétel minősítési kategóriáját.

Minősítési kategória meghatározása

Problémamentes követelések

Azon kintlévőségeket és mérlegen kívüli tételek, amelyek esetében az adós törke és kamat fizetési vagy törlesztési késedelme

- lakossági hiteleknel a 30 napot
- vállalkozói hitelek esetében a 15 napot nem haladja meg.

Külön figyelendő követelések

Azon kintlévőségeket és mérlegen kívüli tételek, amelyek esetében az adós törke és kamat fizetési vagy törlesztési késedelme

- lakossági hiteleknel a 31-60 napig
- vállalkozói hitelek esetében a 16-60 napig terjed.

Átlag alatti követelés

Azon követelések, amelyek esetében a követelések fizetési vagy törlesztési késedelme 61-90 napig terjed ki.

Kétes követelés

Azon követelések, amelyek esetében a követelések fizetési vagy törlesztési késedelme 91-365 napig terjed ki.

Rossz követelés

Azon követelések, amelyek esetében a követelések fizetési vagy törlesztési késedelme 365 napot meghaladja.

A takarékszövetkezet az elszámolandó értékvesztés nagyságát az egyszeresített minősítés hatálya alá tartozó tételek esetében a következő mértékek alapján határozza meg, a bruttó könyv szerinti érték százalékában.

Csoportos, egyszeresített eljárás esetén:

Külön figyelendő minősítési tételek	5 %
Átlag alatti minősítési tételek	20 %
Kétes minősítési tételek	50 %
Rossz minősítési tételek	90 %

Az egyedileg minősített eszköztételek esetében minősítési kategóriánként az egyedileg elszámolt értékvesztést úgy határozza meg a takarékszövetkezet, hogy az értékvesztés állománya és az eszköz bruttó könyv szerinti, illetve bekerülési értékének hányadosa az alábbi sávokba essen:

Nyilvánosságra hozandó információk
2013.

Külön figyelendő minősítésű követelések	1-10 %
Átlag alatti minősítésű követelések	11-30 %
Kétes minősítésű követelések	31-70 %
Rossz minősítésű követelések	71-100 %

A kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonkénti bontásban:

Adatok ezer Ft-ban

KITETTSÉGI OSZTÁLYOK	Bruttó kitettség értéke	Darab	Kitettség értékek átlaga
Központi kormányok és központi bankok	4 054 300	76	53 346
Regionális kormányok, helyi önkormányzatok	4 000	3	1 333
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	3 305 035	11	300 458
Vállalkozások	946 510	104	9 101
Lakosság	755 873	1688	448
Ingatlannal fedezett követelések	2 421 635	603	4 016
Késedelmes tételek	364 203	784	465
Egyéb tételek	418 776		
Összesen	12 270 332	3269	

A kitettség földrajzi - legalább országonkénti - megoszlása kitettségi osztályonként

Takarékszövetkezetünk nem végez határon átnyúló tevékenységet.

A hitelkockázat mérséklés figyelembe vétele előtti kitettségek bruttó értékei kitettségi osztályonként és ágazatonkénti bontásban :

Ágazat	Közp.korm. Közp.bank	Reg.korm. .Helyi Önk.	Hitelint.Be fekt.váll.	Vállalk.	Lakosság	Ing.fed. köv.	Késedel mes köv.	Egyéb	Összesen
Mezőgazd., vadgazd erdőgazd., halgazd.,				266 090	68 280	57 716	1 391		393 477
Feldolgozóipar				269 681	81 673	303 560	8 351		663 265
Építőipar				159 215	29 113	52 159	3 329		243 816
Kereskedelem, Gépjárműjav.				22 732	30 154	132 564	3 972		189 422
Szállítás-Raktározás				29 541	36 690	45 947			112 178
Szálláshely- Szolg., Vendéglátás				47 696	10 003	35 894			93 593
Pénzügyi, Bizt.tevékenység			3 305 035						3 305 035
Ingatlanügyletek				53 101	13 005	70 392	12 360		148 858
Szakmai, Tudományos, Műszaki tev.				86 051	11 143	22 587			119 781
Egyébb		4 000		12 403	27 015	78 217			121 635
Ágazatilag nem bontott	4 054 300				448 797	1 622 599	334 800	418 776	6 879 272
Összesen	4 054 300	4 000	3 305 035	946 510	755 873	2 421 635	364 203	418 776	12 270 332

A kitettségek hátralévőfutamidő szerinti csoportosítása ügyfél kategóriánként

Adatok ezer Ft-ban

Ügyfél-kategória	Hátralévőfutamidő			Összesen
	Éven belüli	1-5 év	5 éven túl	
Önkormányzatok				0
Nem pénzügyi váll.	273 839	17 919	804 772	1 096 530
Lakosság	18 522	23 319	2 366 752	2 408 593
Egyéni vállalkozók	241 368	84 344	354 882	680 594
Nonprofit szervezetek	12 043	7 949	0	19 992
Összesen	545 772	133 531	3 526 406	4 205 709

Késedelmes tételt és hitelminőség-romlást szenvedett kitettségek állománya

90 napot meghaladó késedelmes tételek megoszlása	
Ügyfél kategória	Összeg e Ft
Nem pénzügyi vállalkozások	24 815
Háztartások	349 558
Lakosság	344 961
Önálló vállalkozások	4 597
Egyéb	0

Az elszámolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeg:

Adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Ért.veszt. nyitó állomány	Ért.v.képz. Minős. miatt	Visszaírás ad.év.ráf.csökk. Minős. miatt	Visszaírás ad.év bevétel Minős. miatt	Ért.veszt.vált. össz.	Ért.veszt. záró állomány
MIN _T SÍTEND _T MÉRLEGTÉTELEK ÉRTÉKVESZTÉSE ÖSSZESEN	437 692	275 183	154 901	164 610	-27 988	393 364
Hitelek	437 692	275 183	154 901	164 610	-27 988	393 364
Hitelek - Belföld - Nem pénzügyi vállalatok (járulékos vállalkozásokkal)	44 374	85 532	47 810	31 784	-2 266	50 312
Hitelek - Belföld - Háztartások	392 576	188 281	105 547	132 260	-24 636	343 050
Hitelek - Belföld - Háztartások - Lakosság	359 616	149 580	71 828	111 249	-21 824	326 119
Hitelek - Belföld - Háztartások - Egyéni vállalkozók	32 960	38 701	33 719	21 011	-2 812	16 931
Hitelek - Belföld - Egyéb	742	1 370	1 544	566	-1 086	2

Céltartalék állomány					
Megnevezés	Nyitó állomány	Képzés	Felszabadítás	Változás ért.kül.miatt	Záró állomány
Függő kötelezettségekre képzett céltartalék	19 681	54 739	72 328		2 092
Egyéb céltartalék	12 960		12 960		0
Általános kockázati céltartalék	39 600		6 967	-32 633	0
Mindösszesen	72 241	54 739	92 255	-32 633	2 092

Sztenderd módszer

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a sztenderd módszer szerint, a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerűsített módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a vonatkozó rendeletben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be.

A Takarékszövetkezet által elfogadott hitelminősítőszervezetek

A Takarékszövetkezet a külső minősítőszervezetek minősítései közül az MNB által elfogadottakét veszi figyelembe.

Jelenleg ezek a következők:

- Moody's Investors Service (Moody's),
- Standard and Poor's (S & P),
- Japan Credit Rating Agency Ltd. (JCR),
- Fitch Ratings Ltd. (Fitch),
- Dominion Bond Rating Services (DBRS).

Hitelezési kockázat mérséklés

Mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elvei

A tőkekövetelmény mérséklésénél Takarékszövetkezetünk nem számol a nettósításból adódó hatásokkal.

A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elve és pontjai

A kockázatvállalás során a Takarékszövetkezet elsősorban az adott ügyletből való megtérülés kockázatát vizsgálja és méri fel, ugyanakkor elengedhetetlen, hogy az adott ügylet mögött álló biztosítékok minden esetben fedezetet nyújtsanak a tőkekövetelésre valamint a járulékos költségekre.

A Takarékszövetkezet a kockázatvállalásról történő döntés előtt meggyőződik a szükséges fedezetek, illetve biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A döntés

alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez kell csatolni.

A Takarékszövetkezet fedezetként értékkel nem fogadja el:

- a) a saját maga által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
- b) a vele szoros kapcsolatban álló vállalkozás által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
- c) a vele vagy az összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás, a Gt.-ben meghatározott minősített többséget biztosító befolyása alatt álló részvénytársaság részvényét.

Biztosítékok elfogadása

Az elismert biztosítékok főbb típusai

A szabályozói követelmény csökkentéséhez a Hpt. és a Hkr. lehetővé teszi bizonyos kockázatmérséklő eszközök alkalmazását.

A Hkr. a sztenderd módszer esetén az alábbi fedezeteket ismeri el a követelményt mérséklőként, ha azok a Hkr.-ben meghatározott feltételeket kielégítik:

- ☐ a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok,
- ☐ a nem hitelnyújtó hitelintézetnél óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénzt vagy betétet,
- ☐ az életbiztosítási kötvényt vagy szerződést, ha a hitelnyújtó hitelintézet javára az életbiztosítási kötvényből vagy szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak,
- ☐ a nem hitelnyújtó hitelintézet által kibocsátott értékpapírt, ha azt kibocsátó kérésre visszavásárolja,
- ☐ garancia és készfizetési kezesség.

Az ingatlanfedezet (lakó- és lakóingatlanok nem minősülő ingatlan) a hitelezési kockázat sztenderd módszerénél nem számít biztosítéknak, mivel a Hkr. a sztenderd módszer keretében kifejezetten erre a célra létrehozott kitételek-kategóriába különíti el az ingatlanfedeztet kitételeket. Az ilyen típusú kitételekhez - amennyiben azok teljes mértékben ingatlanfedeztetek, és teljesülnek az alábbi feltételek, amelyek mellett a belső minősítésre alapuló módszert használó intézmények az ingatlanfedeztet kockázatmérséklő eszközként számíthatják be - kedvezményes kockázati súlyt rendelhet a Takarékszövetkezet. Így ebben az esetben a kedvezményes kockázati súly révén közvetlenül érvényesül az ingatlanfedeztet kockázatcsökkentő hatása, az alacsonyabb követelményen keresztül.

Hitel, pénz és értékpapíri ügyletek fedezete céljából csak olyan az ügyfél, vagy annak javára harmadik személy által - felajánlott biztosítékok fogadhatók el, amelyek:

- ☐ fizikai megléte (hozzáférhetősége, tárolási helye stb.) jogi státusza hitelt érdemlő dokumentumokkal alátámasztott és ellenőrizhető,
- ☐ a biztosíték a biztosítéknyújtó személy tulajdonában van, vagy azzal szabadon rendelkezhet, valamint a biztosíték eredete, továbbá pertől, tehertől és igényektől mentességet igazolt,
- ☐ tényleges értékkel bír vagy értéke megállapítható és bizonyítható,
- ☐ a biztosíték mobilizálható, valós piaccal rendelkezik, értékesíthető vagy értékesítésének feltételei megteremthetők.

A felajánlott biztosítékok elfogadhatóságát még a befogadásuk előtt meg kell vizsgálni.

Elismerhetők, amelyekre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetet nyújthat:

- központi kormányzat és központi bank
- regionális kormány és helyi önkormányzat
- multilaterális fejlesztési bank
- hitelintézet és befektetési vállalkozás
- vállalkozás, ideértve a hitelintézet és befektetési vállalkozás anyavállalatát
- hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás (Garantiqa Hitelgarancia Zrt., AGHVA Zrt.)

Nem fogadhatók el biztosítékként olyan vagyoni eszközök (azok az ingóságok, vagy ingatlanok, stb.), amelyek:

- törvényi rendelkezések tilalma szerint nem képezhetik szokásos kereskedés tárgyát (pl. fegyverek, drogok, stb.).
- forgalomképesek ugyan, de értékesítésük az átlagos piaci körülményeknél nehezebben lehetséges, vagy speciális szakértelmet igényel (pl. különleges berendezések, műkincsek, szőrméáruk stb.);
- forgalmi értéke piaci átlagár, hivatalos árjegyzék stb. hiányában egyedi jellegük, az átlagosnál kockázatosabb mobilizálhatóság és a kalkuláció nehézsége miatt kellő biztonsággal nem állapítható meg (pl. sportlétesítmények);
- nem forgalomképesek, vagy forgalomképességükkel kapcsolatosan aggályok merülnek fel.

A hitelek előterjesztésének a biztosítékok elfogadása előtt minden esetben meg kell győződnie az ügyfél által felajánlott fedezetek valódiságáról, illetve elfogadhatóságáról.

Garancia vagy készfizetős kezességvállalás, illetve óvadékba helyezett értékpapír esetén a fedezet értékelését a garantőr vagy készfizetős kezes, illetve a kibocsátó minősítéséhez kell kapcsolni. Ha a garancia vagy készfizetős kezességvállalás nem biztosítja a teljes kockázatvállalást, a további fedezetek értékelésénél figyelembe kell venni, hogy a garancia vagy készfizetős kezességvállalás érvényesítése esetén a további biztosítékból való megtérülés a garantőr, illetve a készfizetős kezességvállaló a Takarékszövetkezettel a követelés arányában osztozik.

A garanciákat nyújtókat és kezességet vállalókat és azok hitelminősítési kategóriája a Hkr.szerint:

Csoportosítás (HKR) szerint	Minősítési kategória					
	1	2	3	4	5	6
	(AAA-AA-)	(A+-A-)	(BBB+-BBB-)	(BB+-BB-)	(B+-B-)	CCC+-CCC-)
Központi kormány és központi bank				x		
Hitelintézet és befektetési vállalkozás				x		
Hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás				x		

A kockázattal súlyozott kitettség értéke az elismert biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által fedezett teljes kitettség értéke

Adatok ezer Ft-ban

Kitettségi osztály	Fedezett összes kitettség	Értékvesztés	Garancia	Pénzügyi biztosíték	Fedezett, összes kitettség kockázat mérsékléssel csökkentve
Regionális kormányok vagy helyi ÖKO	4 000				4 000
Hitelintézetek	3 305 035		444 077		2 860 958
Vállalkozások	946 510	25 194	86 030		835 286
Lakosság	755 873	13 809	66 253		675 811
Ingatlannal fedezett követelések	2 421 635	30 858	17 073		2 373 704
Késedelmes tételek	364 203	325 595			38 608
Összesen	7 797 256	395 456	613 433	0	6 788 367

Kereskedési könyv vezetésével kapcsolatos információk

A Takarékszövetkezet 2009. január 1-től kereskedési könyvet vezet, mivel forgatási célú értékpapírjainak egy részét vagyonkezelési szerződés alapján a Takarékszövetkezet Alapkezelő Zrt. kezeli.

A Takarékszövetkezet az általános kamatkockázat értékelésére megállapítására a Kkr. 4. számú mellékletében meghatározott lejáratú alapú megközelítést alkalmazza. A technikai lebonyolítás a Takarékszövetkezet által készített és a Takarékszövetkezet rendelkezésére bocsátott program segítségével történik. 2013.12.31-én az állományra képzett értékelési tartalék 13 467 ezer Ft volt.

Kereskedési könyvben nem szereplő részvényekre vonatkozó információk:

A Takarékszövetkezet a portfóliójában kereskedési céllal nem tart részvényeket. A birtokunkban lévő részvények, üzletrészek kizárólag üzletpolitikai, stratégiai célt szolgálnak.

Adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Bruttó könyv szerinti érték	Értékvesztés	Nettó könyv szerinti érték
Takarékszövetkezet Zrt.	89 983	0	89 983
Banküzlet Rt.	100	0	100
Köt Biztosító Egyesület	150	0	150
Összesen:	90 233	0	90 233

Kamatkockázat

A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki hitelportfólióját, hogy ezen eszközeinek legnagyobb része változó kamatozású legyen, ezáltal rugalmasan tud alkalmazkodni a piaci kamatváltozásokhoz.

A banki könyv kamatkockázat mérése szimulációs kamatlábváltozást feltételező duration gap módszerrel történik, követve a PSZÁF megfelelő módszertani útmutatóját.

A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik.

A Takarékszövetkezet a lejáratall rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését, a lejárat nélküli szerződések tartós részét, illetve a betétfelmondást nem modellezi.

Értékpapírosítás

A Takarékszövetkezet az értékpapírosítást nem alkalmazza, ezért arra nem számít tőkeszükségletet.

Partnerkockázat

A Takarékszövetkezetnek származtatott ügyletei nincsenek, ezért partnerkockázatra nem kell tőkekövetelményt számítani.

Működési kockázattal kapcsolatos információk:

A Takarékszövetkezet a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező eredményét és szavatoló tőkéjét érintő - működési kockázat tőkekövetelményét az alapmutató módszerével számítja ki.

A működési kockázat alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény számítás elve azon alapul, hogy a működési kockázat a tevékenység méretével egyenes arányban növekszik, és a tevékenység mérete az irányadó mutatóval jól jellemezhető.

Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a Takarékszövetkezetnek az eredménykimutatás alapján kell kiszámolnia az irányadó mutatót az alábbiak szerint:

- a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
- a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések), kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete összegének hároméves számtani átlaga.

A számítást a megfelelő három üzleti év könyvvizsgáló által hitelesített éves beszámolója alapján kell elvégezni.

A számítások során nem lehet figyelembe venni:

- a. az értékvesztéssel, értékvesztés visszaírással, céltartalék képzéssel vagy céltartalék- felhasználással kapcsolatos ráfordításokat és bevételeket
- b. az általános igazgatási költségeket
- c. a kereskedési könyv részét nem képező tételek - ide nem értve a devizát - eladásából realizált bevételt, a pénzügyi műveletek nettó nyereségében és a pénzügyi műveletek nettó veszteségében szereplő eredményt, az egyéb bevételek között szereplő üzleti tevékenységből származó bevételt,
- d. az egyéb bevételek üzleti tevékenységek között szereplő, biztosítási események miatti kártérítésből származó bevételt.

Az irányadó mutató számítása során csak a pozitív előjelű összeget lehet figyelembe venni.

A Takarékszövetkezet működési kockázatának tőkekövetelménye a fentiek szerint számított mutató 15%- a, melyet nemzetközi szabályozás ír elő.

2013.12.31-re vonatkoztatott tőkekövetelmény 101.574 ezer Ft.

Egyéb

Ez a nyilvánosságra hozatali jelentés a 2013. évi működési szabályzatok alapján készült.

A Takarékszövetkezet 2013.december 23-tól a Takarékbank Zrt-vel és a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezetével egyetemben a kockázati közösség tagjává vált, melynek hatása a 2014. évi működésben fog jelentkezni.

Téti Takarékszövetkezet Igazgatósága

Tét, 2014.május 27.